

Openingslezing

De chemie van de flatus en van halitose (van scheet tot slechte adem)

dr. Albert Tangerman

(Laboratorium Maag- Darm- en Leverziekten, UMC St. Radboud, Nijmegen)

Het praten over winden laten is nog steeds een behoorlijk taboe. Daarom spreken we in de medische wereld ook liever over flatus, i.p.v. wind, scheet, ruft of veest. De flatus vormt een onuitputtelijke bron van scabreuze grappen en van besmukt gegniffel in o.a. de schoolklas. Maar de wetenschap heeft zich de laatste jaren ook ontfermd over de flatus en deze op de analysetafel gelegd. De flatus bestaat voor verreweg het grootste gedeelte uit reukloze gassen. Echter, de flatus heeft zijn kwalijke reputatie vooral te danken aan de geur of zoals u wilt de stank. In deze lezing zal vooral worden ingegaan op het laatste aspect. Het blijkt dat met name vluchtige zwavelverbindingen in de flatus de oorzaak zijn van deze stank. In dit verband zal ook de ui- en de knoflookflatus worden behandeld. Nadat we ons bezig hebben gehouden met de uitlaatgassen van onderen, gaan we omhoog en belanden we bij de uitlaatgassen uit de mond. Je zou kunnen zeggen: "We gaan van kont naar mond". Het hebben van een slechte adem (halitose) is een veel voorkomend verschijnsel en vormt een nog groter taboe dan het praten over de flatus. Het is heel moeilijk om iemand te vertellen dat zijn of haar adem niet al te frisjes ruikt. Mensen met halitose weten zelf meestal niet dat ze een slechte adem hebben. Halitose wordt veroorzaakt door dezelfde vluchtige zwavelverbindingen als gevonden in de flatus, echter in een concentratie welke bij halitose gelukkig ongeveer een factor duizend lager is. In deze lezing zullen de verschillende vormen van halitose worden besproken en zal ook worden ingegaan op therapieën om slechte adem tegen te gaan.